

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT (EU) 2016/1994,**annettu 4 päivänä marraskuuta 2016,****vakavaraisuushallinnassa käytettävien laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyssarvioinneista, joita kansalliset toimivaltaiset viranomaiset suorittavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisesti (EKP/2016/38)**

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille 15 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 5 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 113 artiklan 7 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Laitosten suojajärjestelmällä tarkoitetaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdassa sopimus- tai säädösperusteista suojajärjestelmää, joka suojelee sen jäsenlaitoksia ja tarvittaessa varmistaa, että niillä on tarvittava likviditeetti ja vakavaraisuus konkurssin välttämiseksi. Tämän säännöksen mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat, tietyin asetuksen (EU) N:o 575/2013 säädetyin edellytyksin myöntää laitosten suojajärjestelmän jäsenlaitoksille vapautuksia tietyjen vakavaraisuusvaatimusten soveltamisesta tai tietyjä poikkeuksia.
- (2) Euroopan keskuspankki (EKP) vastaa yhteisessä valvontamekanismissa (YVM) merkittäviksi luokiteltujen luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta ja arvioi myös merkittävien luottolaitosten toimittamat hakemukset.
- (3) Vakavaraisuushallinnassa käytettävien laitosten suojajärjestelmien hyväksyttävyyssarvioinnin edellytykset on vahvistettu asetuksen (EU) No 575/2013 113 artiklan 7 kohdassa. Toimivaltaisille viranomaisille jätetään asetuksessa harkintavaltaa edellytysten täyttymisen arvioinnin osalta. Yhdenmukaisuuden, tehokkuuden ja avoimuuden varmistamiseksi EKP lisäsi uuden vakavaraisuushallinnassa käytettävien laitosten suojajärjestelmien hyväksymisarviointia koskevan luvun EKP:n ohjeisiin unionin oikeuden sallimista vaihtoehdoista ja harkintavallasta ⁽³⁾. Uudessa luvussa täsmennetään, miten EKP aikoo arvioida täyttääkö laitosten suojajärjestelmät ja niiden jäsenlaitokset edellä mainitut vaatimukset.
- (4) EKP kantaa kokonaisvastuun YVM:n toiminnan tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta. Osana tätä yleisvalvontavastuuta EKP:n on varmistettava valvonnan tulosten yhtenäisyys. EKP antaa kansallisille toimivaltaisille viranomaisille osoitettuja suuntaviivoja, joiden mukaisesti valvontatehtävät on suoritettava ja valvontapäätökset tehtävä suhteessa vähemmän merkittäviin laitoksiin.
- (5) Koska laitosten suojajärjestelmiin voi kuulua sekä merkittäviä että vähemmän merkittäviä laitoksia, on tärkeää varmistaa niiden jäsenten johdonmukainen kohtelu YVM:ssä EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten johdonmukaisen päätöksenteon varmistamiseksi. Tällaisten sekä merkittävistä että vähemmän merkittävistä luottolaitoksista koostuvien suojajärjestelmien hyväksyttävyyttä arvioitaessa on erityisen tärkeää, että EKP, joka vastaa merkittävien luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta ja kansalliset valvontaviranomaiset, jotka vastaavat vähemmän merkittävien luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, noudattavat hyväksyttävyyssarvioinneissa samoja periaatteita. Samojen periaatteiden käyttö on perusteltua myös ainoastaan vähemmän merkittävistä luottolaitoksista koostuvien laitosten suojajärjestelmien arvioinnissa, sillä suojajärjestelmien koostumus sekä niiden jäsenten luokittelu merkittäviksi tai vähemmän merkittäviksi laitoksiksi saattaa muuttua ajan myötä,

⁽¹⁾ EUVL L 287, 29.10.2013, s. 63.

⁽²⁾ EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1.

⁽³⁾ Ohjeiden uusi luku hyväksyttiin heinäkuussa 2016. Unionin oikeuden sallimista vaihtoehdoista ja harkintavallasta annettujen EKP:n ohjeiden konsolidoitu versio on saatavilla EKP:n verkkosivujen pankkivalvontaosioista www.bankingsupervision.europa.eu

ON HYVÄKSYNYT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Soveltamisala

Näissä suuntaviivoissa vahvistetaan eritelmät sen arvioimiseksi, täyttävätkö laitosten suojajärjestelmät ja niiden jäsenlaitokset asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdassa vahvistetut vaatimukset; näitä eritelmiä käytetään määrittäessä, voidaanko yksittäisille laitoksille myöntää kyseisessä artiklassa tarkoitettuja lupia. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset soveltavat eritelmiä suhteessa vähemmän merkittäviin laitoksiin.

2 artikla

Määritelmät

Näitä suuntaviivoja sovellettaessa käytetään asetuksessa (EU) N:o 575/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2013/36/EU⁽¹⁾, asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 468/2014 (EKP/2014/17)⁽²⁾ vahvistettuja määritelmiä.

II LUKU

ASETUKSEN (EU) N:o 575/2013 113 ARTIKLAN 7 KOHDAN MUKAISEN ARVIOINNIN ERITELMÄT

3 artikla

Asetuksen (EU) N:o 113 artiklan 7 kohdan a alakohta luettuna yhdessä 113 artiklan 6 kohdan a ja d alakohdan kanssa: vakavaraisuusvalvontastatuksen ja sijoittautumisvaltion arviointi

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan a alakohdan ja 113 artiklan 6 kohdan a ja d alakohdan mukaan kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat arvioidessaan vastapuolen vakavaraisuusvalvontastatusta ja sijoittautumisvaltiota huomioon

- a) onko vastapuoli laitos, rahoituslaitos tai oheispalveluyritys, johon sovelletaan asianmukaisia vakavaraisuusvaatimuksia;
- b) onko lupaa hakeva vastapuoli sijoittautunut samaan jäsenvaltioon.

4 artikla

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan a alakohta luettuna yhdessä 113 artiklan 6 kohdan e alakohdan kanssa: nopea omien varojen siirto tai velkojen takaisinmaksu vastapuolelta jäsenille

Arvioidessaan onko olemassa senhetkisiä tai ennakoitavissa olevia olennaisia, käytännöllisiä tai oikeudellisia esteitä nopealle omien varojen siirrolle tai velkojen takaisinmaksulle vastapuolelta jäsenille asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan a alakohdan ja 113 artiklan 6 kohdan e alakohdan mukaisesti, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) estävätkö laitosten suojajärjestelmän jäsenten omistusrakenne tai oikeudellinen rakenne omien varojen siirtoa tai velkojen maksamista;
- b) mahdollistaako laitosten suojajärjestelmän jäsenten väliseen omien varojen siirtoon liittyvä muodollinen päätöksentekoprosessi nopeat siirrot;
- c) sisältykö laitosten suojajärjestelmän jäsenten yhtiöjärjestyksiin, mahdollisiin osakkeenomistajien sopimuksiin tai muihin tiedossa oleviin sopimuksiin ehtoja, jotka saattaisivat estää vastapuolta siirtämästä omia varoja tai maksamasta velkoja;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitos-toimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

⁽²⁾ Euroopan keskuspankin asetus (EU) N:o 468/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, kehyksen perustamisesta YVM:n puiteissa tehtävälle yhteistyölle EKP:n ja kansallisten toimivaltaisten viranomaisten välillä sekä kansallisten nimettyjen viranomaisten kanssa (YVM-kehysasetus) (EKP/2014/17) (EUVL L 141, 14.5.2014, s. 1).

- d) onko laitosten suojajärjestelmän jäsenillä aiemmin esiintynyt yrityksen johtamiseen tai hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään liittyviä vakavia ongelmia, jotka saattaisivat haitata nopeaa omien varojen siirtoa tai velkojen maksamista;
- e) pystyvätkö kolmannet osapuolet ⁽¹⁾ käyttämään määräysvaltaa omien varojen nopean siirron tai velkojen maksamisen suhteen tai estämään tällaisen nopean siirron tai maksamisen;
- f) onko olemassa tietoja aiemmista laitosten suojajärjestelmän jäsenten välisistä varojensiirroista, jotka osoittavat kykyä siirtää nopeasti varoja tai maksaa nopeasti takaisin velkoja.

Ratkaisevaksi katsotaan laitosten suojajärjestelmän rooli välittäjänä kriisinhallinnassa ja suojajärjestelmän vastuu varojen tarjoamisesta ongelmista kärsiville laitosten suojajärjestelmän jäsenille.

5 artikla

Asetuksen (EU) No 575/2013 113 artiklan 7 kohdan b alakohta: laitosten suojajärjestelmän kyky myöntää tarvittaessa tukea

Arvioidessaan, täyttyykö asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan b alakohdassa säädetty edellytys, jonka mukaan olemassa olevien järjestelyjen tulee taata, että laitosten suojajärjestelmä voi tarvittaessa myöntää saatavilla olevista varoistaan tukea, jonka antamiseen se on sitoutunut, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) sisältykö laitosten suojajärjestelmien perustana oleviin järjestelyihin laaja valikoima toimenpiteitä, prosesseja ja mekanismeja. Järjestelyihin tulee kuulua useita mahdollisia menettelyjä: sekä lievempiä toimenpiteitä että tukea tarvitsevan laitoksen riskiprofiiliin ja sen rahoitusongelmien mukaan mitoitettuja mittavampia toimenpiteitä, kuten suora pääoma- ja likviditeettituki. Tuki voi olla ehdollista ja edellyttää esimerkiksi, että laitos toteuttaa tiettyjä elvytys- ja uudelleenjärjestelytoimenpiteitä;
- b) mahdollistaako laitosten suojajärjestelmän hallintojärjestelmä ja tukipäätösprosessi tuen antamisen oikea-aikaisesti;
- c) onko laitosten suojajärjestelmä selvästi sitoutunut antamaan tukea kun jäsenlaitos – aiemmasta riskienvalvonnasta ja varhaisen puuttumisen toimenpiteistä huolimatta – on maksukyvytön tai kärsii maksuvalmiusvaikeuksista taikka todennäköisesti tulee maksukyvyttömäksi tai joutuu maksuvalmiusvaikeuksiin sekä varmistamaan, että sen jäsenlaitokset noudattavat säädettyjä omia varoja ja likviditeettiä koskevia vaatimuksia;
- d) toteuttaako laitosten suojajärjestelmä säännöllisesti stressitestejä pääomaan ja likviditeettiin liittyvien mahdollisten tukitoimien suuruuden määrittämiseksi;
- e) onko laitosten suojajärjestelmän riskinkantokyky (joka koostuu järjestelmään maksetuista varoista ja mahdollisista jälkikäteen kerättävistä maksuosuuksista sekä niihin verrattavissa olevista sitoumuksista) riittävä tuen tarjoamiseksi suojajärjestelmän jäsenille;
- f) onko laitosten suojajärjestelmälle luotu ennakkorahasto, jolla varmistetaan, että suojajärjestelmällä on saatavilla riittävästi varoja tukitoimia varten, ja
 - i) noudattavatko tähän rahastoon kerättävät maksuosuudet selkeästi määritettyjä periaatteita;
 - ii) sijoitetaanko varoja vain likvideihin ja turvallisiin instrumentteihin, jotka voidaan realisoida milloin tahansa ja joiden arvo ei ole riippuvainen jäsenten ja niiden tytäryhtiöiden vakavaraisuus- ja likviditeettiasemasta;
 - iii) otetaanko ennakkorahaston vähimmäistavoitekoko määritettäessä huomioon laitosten suojajärjestelmän stressitestin tulokset;
 - iv) onko ennakkorahastolle määritetty riittävä vähimmäiskoko varojen nopean saatavuuden varmistamiseksi.

Laitosten suojajärjestelmä voidaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/49/EU ⁽²⁾ nojalla hyväksyä virallisesti talletusten vakuusjärjestelmiksi ja niillä voi myös kansallisessa lainsäädännössä säädetyn edellytyksin olla lupa käyttää käytettävissään olevia varoja vaihtoehtoisten toimien toteuttamiseen luottolaitoksen konkurssin estämiseksi. Tällöin kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat tuen antamiseen käytettävissä olevien varojen saatavuutta arvioidessaan huomioon käytettävissä olevat taloudelliset resurssit, ottaen huomioon laitosten suojajärjestelmien ja talletusten vakuusjärjestelmien toisistaan poikkeavat käyttötarkoitukset: suojajärjestelmän tarkoituksena on suojata sen jäseniä ja vakuusjärjestelmän tarkoituksena on suojata tallettajia luottolaitoksen konkurssin seurauksilta.

⁽¹⁾ Kolmas osapuoli on mikä tahansa muu osapuoli kuin laitosten suojajärjestelmän jäsenen emoyritys, tytäryhtiö, niiden päätöksentekolimet tai niiden osakkeenomistajat.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149).

6 artikla

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan c alakohta: Laitosten suojajärjestelmien järjestelmät riskien valvomiseksi ja luokitteluksi

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan c alakohdassa säädetään, että laitosten suojajärjestelmään on kuuluttava yhdenmukaisesti määriteltyjä ja siihen soveltuvia järjestelmiä riskien valvomiseksi ja luokitteluksi (antaen täydellisen kuvan järjestelmän kaikkien yksittäisten osapuolten riskitilanteista ja laitosten suojajärjestelmästä kokonaisuudessaan) sekä vastaavat vaikutusmahdollisuudet ja että kyseisillä järjestelmillä valvotaan maksukyvyttömiä vastuita saman asetuksen 178 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Arvioidessaan tämän edellytyksen täyttymistä kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) ovatko laitosten suojajärjestelmän jäsenet velvollisia toimittamaan laitosten suojajärjestelmän ylimmälle hallintoelimelle säännöllisesti ajantasaiset tiedot riskitilanteistaan, mukaan lukien tiedot omista varoista ja omien varojen vaatimuksista;
- b) ovatko vastaavat tietovirrat ja tietotekniikkajärjestelmät käytössä;
- c) määritteleekö laitosten suojajärjestelmän ylin hallintoelin jäsenlaitoksien soveltamalle riskienhallintajärjestelmälle yhdenmukaiset standardit ja metodologiat;
- d) käytetäänkö laitosten suojajärjestelmässä riskien seurannassa ja luokittelussa yhdenmukaisia riskimääritelmiä, seurataan kaikki jäsenlaitoksissa samoja riskiluokkia ja käytetäänkö riskien mittaamisessa samaa luottamustasoa ja aikaväliä;
- e) luokittelevatko laitosten suojajärjestelmän käyttämät riskien seuranta- ja luokitusjärjestelmät jäsenlaitokset riskitilanteen mukaan, jাকাako siis laitosten suojajärjestelmä jäsenensä valmiiksi määritelyihin riskiluokkiin voidakseen puuttua tilanteisiin varhaisessa vaiheessa;
- f) pystyykö laitosten suojajärjestelmä vaikuttamaan jäsenlaitosten riskitilanteeseen antamalla niille esimerkiksi ohjeita tai suosituksia tiettyjen toimien rajoittamiseksi tai tiettyjen riskien pienentämiseksi.

7 artikla

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan d alakohta: Laitosten suojajärjestelmän suorittama oma riskiarviointi

Arvioidessaan suorittaako laitosten suojajärjestelmä asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan d alakohdan mukaisesti omaa riskiarviointia, jonka tulokset välitetään järjestelmän yksittäisille osapuolille, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) arvioiko laitosten suojajärjestelmä säännöllisesti jäsenlaitostensa toimialan riskit ja heikkoudet;
- b) laaditaanko riskiarvioinnin tuloksista yhteenvetoraportti tai muu vastaava asiakirja, joka jaetaan relevanteille laitosten suojajärjestelmän ja/tai jäsenten päätöksentekojenille pian niiden valmistumisen jälkeen;
- c) saavatko jäsenet tiedon laitosten suojajärjestelmän määrittämästä riskiluokituksesta, kuten 113 artiklan 7 kohdan c alakohdassa edellytetään.

8 artikla

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan e alakohta: Laitosten suojajärjestelmän konsolidointitason tai aggregointitason raportti

Asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan e alakohdassa säädetään, että laitosten suojajärjestelmän on laadittava ja julkaistava vähintään kerran vuodessa konsolidointitason raportti, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, tilannekatsauksen ja riskiraportin laitosten suojajärjestelmästä kokonaisuudessaan, tai raportti, joka kattaa kokonaistaseen, kokonaistuloslaskelman, tilannekatsauksen ja riskiraportin, joka kattaa laitosten suojajärjestelmän kokonaisuudessaan. Arvioidessaan tämän edellytyksen täyttymistä kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) tarkastaako riippumaton ulkopuolinen tilintarkastaja konsolidointitason raportin tai aggregointitason kokonaisraportin asianmukaisten tilinpäätössääntöjen mukaan tai tarvittaessa relevantin aggregointimenetelmän mukaan;
- b) onko ulkopuolisella tilintarkastajalla velvollisuus antaa tilintarkastuslausunto;

- c) ovatko konsolidoinnissa/aggregoinnissa mukana kaikki laitosten suojajärjestelmän jäsenet, kaikkien jäsenten tytäryhtiöt, kaikki välirakenteet, kuten holdingyhtiöt ja laitosten suojajärjestelmää ohjaava yhteisö (jos se on oikeushenkilö);
- d) varmistaako aggregointimenetelmä tapauksissa joissa laitosten suojajärjestelmä laatii raportin, joka sisältää kokonaistaseen ja kokonaistuloslaskelman, että kaikki ryhmän sisäiset vastuut nettoutetaan.

9 artikla

Asetuksen (EU) No 575/2013 113 artiklan 7 kohdan f alakohta: etukäteisilmoitus ennen suojajärjestelmän lakkauttamista

Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset tarkastavat, sisältävätkö lakisääteisen tai sopimusperusteiset järjestelyt säännöksen, jonka mukaan laitosten suojajärjestelmän jäsenten on ilmoitettava vähintään 24 kuukautta aikaisemmin, jos ne haluavat lakkauttaa laitosten suojajärjestelmän.

10 artikla

Asetuksen (EU) 575/2013 113 artiklan 7 kohdan g alakohta: omien varojen laskentaan soveltuvien osuuksien moninkertaisen käytön estäminen

Asetuksen (EU) No 575/2013 113 artiklan 7 kohdan g alakohdassa säädetään, että omien varojen laskentaan soveltuvien osuuksien moninkertainen käyttö (eli pääoman moninkertainen hyväksikäyttö) sekä omien varojen epäasianmukainen hankinta laitosten suojajärjestelmän jäsenten välillä on estettävä. Arvioidessaan tämän vaatimuksen täyttymistä kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) voiko konsolidoidun tai kokonaistilinpäätöksen ulkopuolinen tilintarkastaja vahvistaa, että tällaiset järjestelyt jäsenten välillä on estetty;
- b) ovatko laitosten jäsenten operaatiot johtaneet omien varojen epäasianmukaiseen hankintaan yksittäisten laitosten tasolla, alakonsolidointitasolla tai konsolidointitasolla.

11 artikla

Asetuksen (EU) No 575/2013 113 artiklan 7 kohdan h alakohta: laaja jäsenyys

Arvioidessaan, täyttyykö asetuksen (EU) No 575/2013 113 artiklan 7 kohdan h alakohdassa säädetty vaatimus siitä, että laitosten suojajärjestelmän on perustuttava liiketoimintaprofiililtaan suurelta osin samankaltaisten luottolaitosten laajaan jäsenyyteen, kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon

- a) onko laitosten suojajärjestelmässä riittävästi jäseniä (jäseniksi mahdollisesti soveltuvien laitosten joukosta), jotta järjestelmä pystyy toteuttamaan tarvittavat tukitoimet;
- b) jäsenten liiketoimintamalli, liiketoimintastrategia, koko, asiakkaat, alueellinen painottuminen, tuotteet, rahoitusrakenne, merkittävät riskiluokat, myyntiyhteistyö- ja palvelusopimukset muiden laitosten suojajärjestelmien jäsenten kanssa jne.;
- c) mahdollistavatko laitosten jäsenlaitosten eri liiketoimintaprofiilit niiden riskitilanteiden valvonnan ja luokittelun käyttämällä yhdenmukaisesti määriteltyjä järjestelmiä, jotka laitosten suojajärjestelmällä on asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdan c alakohdan mukaisesti;
- d) että laitosten suojajärjestelmien sektoreissa tehdään usein yhteistyötä, eli verkoston keskuslaitokset ja muut erikoistuneet laitokset tarjoavat tuotteita ja palveluita muille suojajärjestelmän jäsenille. Arvioidessaan liiketoimintaprofiilien yhdenmukaisuutta kansallisen toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon, miten tiiviisti laitosten jäsenten liiketoiminta on liitetty verkostoon (esim. paikallispankeille tarjotut tuotteet ja palvelut, palvelut yhteisille asiakkaille ja toiminta pääomamarkkinoilla).

III LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

12 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Nämä suuntaviivat tulevat voimaan päivänä, jona ne annetaan tiedoksi kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.
2. Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset noudattavat näitä suuntaviivoja 2 päivästä joulukuuta 2016.

13 artikla

Osoitus

Nämä suuntaviivat on osoitettu kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.

Tehty Frankfurt am Mainissa 4 päivänä marraskuuta 2016.

EKP:n neuvoston puolesta

EKP:n puheenjohtaja

Mario DRAGHI
